

όντιος να τό σάχισε με 5-6 άπ' τους κομτατζήδες του. Βούτησε κάμποσ ποτάμι, μά όταν έφθασαν στην άντικυρνή οχθη θηκαν μπρος σε μία σερβική περιολία. Οι κομτατζήδες άναγκάστηκαν πιά να παραδοθούν, χωρίς άντίσταση. Ο Ρανκλώφ πιά επίδειξης από τούς συντρόφους του βλέποντας τόν κίνου, άρχισε τό ρεύμα να τόν παρασύρη και μπόμενος νά βγη στήν ήλιο τό ποταμού 500 μέτρα πιά κάτω, χωρίς νά τόν άντιληφθή τίς.

Ρίχτηκε άμέσως τρέχοντας πρós τις άγριες λαγκαδιές τών γεικάν βουνών που τά μονοπάτια τούς ίου ήσαν γνωστά, όταν σε νυκτοφύλακας τόν διέκρινε κι' άδειασε τό όπλο του έναντιον χωρίς νά τόν πάρη όμως ή σφαίρα. Ο Ρανκλώφ έφευγε πιά σάν ηγνημένο τσακάλι. Μία περιολία Σέρβων ίππέων τόν κυνηγόςσε ό εσολίσο.

Ο Ρανκλώφ έκανε ένα άπότομο στρίψιμο κι' έξαφανίστηκε μέσα καλάμια μιάς ρεμματίας κι' ένφ οι πέτρες κατακυλούσαν κάτω τά πόδια του άρχισε ν' άνεβαίρη ένα λόφο τή στιγμή που οι εις έφθασαν στους πρόποδας.

Έρρεξαν έναντιον του μερικές σφαίρες, μά αυτός έπεσε πρηγής ω από τούς θάμνους και βοηθούμενος από τό σκοτός που γινε ανε πιά βαθύ, σύρθηκε πρós ένα μεγάλο βράχο από γρανίτη, ύψωνότανε στην άκρη τής κωτηροιάς, σάν ένα κυκλώπιον χος. Έκει πέρα σοσιάρτηκε τοακισμένους από τή κουφάρι μά ήρωάντας ν' άνανυσθη. "Αν και τό ξεροβόρι φουσόςσε παραγο ή στολή του ήταν μουσικιά, έν τούτοις ό ιδρώτας έτρεχε ποτάμι πάνω του.

Δι δώκται του όμως δένήσαν διατεθειοί νά τόν άφήσουν νάεφύγη καιχώρι...
 Ο Βούλγαρος άρχικωμτατζής άρχισε νά τρέχη και γιά μία στιγμή νόμισσε οί δώκται του ελχαν γάσει τά ίχνη. Στάθηκε γιά νά πη νερό μέσα στην φρα τού, από μία πηγή που άνάβλυζε από δύο βράχους, μά έξαφνα άκουβήματα δεξιά του και μέσα στό σκοί διέκρινε δύο Σέρβους στρατιώτες πηδούσαν τούς θάμνους πλησιάζον πρós τό μέρος του. Αναγκάστηκε νά συνεχίση τό όδρομο του έξανόμενος, σε έλεεινό χάλι.

Τό φεγγάρι έβγαίνε πότε-πότε πίσω ή βαρεία σύννεφα κι' έφώτιζε στιγίως με τή γλωμή του άγταύγια τις τομείρες του πυκνούφοτου τολειου. Χωρωώντας ό άρχικωμτατζής βρέθηκε ως σε ένα βράχο σχισμένον στη μέση χώθηκε μέσα στό άνοιγμα γιά νάση αφύγιο. Καθώς προχώρησε έννοιωσε σκόντανε πάνω σε κάτι παράξενο. κυψε και είδε κάτω στή χλόη ένα λετό και πλάι του οηγμένο ένα Μάνο σπασμένο στά δύο.

Μ' όρημ τραβήχτηκε πρós τά πίσω βρέθηκε πάλι εμπρός σ' έναν άλλον λετό άκουμπισμένο σ' ένα κούλομα βράχου. Τά κόκκαλά του κρατιόντανε μη από μερικά κουφέλια καρφέ λης. Ο άρχικωμτατζής θυμήθηκε τότε ότι βρισκότανε στό ίδιο σός, που τόν περασιμένο χειμώνα ό λοχαγός του Βόρος είχε περλώσει και συντρίμει τή συντροφιά του Μίλαν Στάρτσιτς τού βου πατριώτη. "Ο τόπος εκεί ήταν πραγματικώς σπασμένος από λετούς που τόν κοιτούσαν άγρια με τά άδια τους τά μάτια. κκοί από τό κορύ και από τό χιόνι δέν ελχαν λυσιές και τό άνοσμά τους έφερανε άνταχιζιά! "Άλλους τούς ελχαν κατασπασι οί λύκοι και τά τσακάλια και δέν έμενε πια άπ' αυτούς παρα οί από κόκκαλα, ξυλιασμένες σάρκες, ρούχα κουρελιασμένα, προβιές!...

Ο Ρανκλώφ δέν τρώμαζε εύκολα κι' όμως άνταχιζιάσε μόλις άκουσε τό θάμα αυτό. "Έν τούτοις πήρε θάρρος και ξανάρχισε νεβαίρη στους βράχους, μη θέλοντας νά μείνη ούτε λεπτό μέσα υπό τό δάσος τών νεκρών. Έξ άλλου ήξερε πως στην κορυφή βράχων βρισκότανε ένα μονοπάτι που θά τόν έβγαζε μπρος Βουλγαρία σούροα.

Συγκεντρώνοντας τις τελευταίες του δυνάμεις άρχισε νά σκαλιώπο βράχο σε βράχο, κομτατζήοντας τά χέρια του, καταματώντας τά γονάτια του, σχιζοντας τά ρούχά του. Τέλος κατέφερε περάνθησπη προσπάθεια νά φτάση στην κορυφή που άρχιζε πνεμό μονοπάτι. "Από κει ύπήρχε πια ή κωτηροιά. Τό βουνό βγαίνε άπότομο πρós τό ποτάμι. Τριγύρω πελώριοι βράχοι διεροντο σάν φαντάσματα στό σκοτεινό φόντο τού ουρανού κι' ό υιο φουσώντας άνάμεσα στες σχισματιές πών βράχων έμοιαζε με λάσματα θυμού, σφρυγίγματα άνυπομονήςσας που γέμιζαν τό έθρο με τούς πένθιμους κωμτατισμούς ταν.

Ώρα ήταν σωσιμένους! Άκόμη άλλο ένα τέταρτο τής ώρας και βρισκότανε σε μέρος άσφαλές. Ροβολούσε με τά μαλλιά άνεμια άπ' τόν άέρα, πηδώντας τούς θάμνους, έτρεχε, έτρεχε άκαυτοα άν ν' ένας φοβερός πόνος σάν δάγκωμα τανάλιας τού ζε τά νεφρά... Έλος άφού προχώρησε αρκετά διέκρινε τά φώτα τού πρώτου

Βουλγαρικού χωριού. Πλημύρα χαράς τόν κατέκλυσε, πήρε την άνανη του βαθε.ά, όταν έξαφνα, τού συνέβη κάτι τό άπρόοπτο και άνεξήγητο. Ένα τραβήγμα άπότομο τού έκοψε τόν όδρομο, σάν μάλοιος νά τόν είχε πιάσει ξαφνικά από τό πόδι. Έγασε μέσα τάην Ισοροπία του και κυλιέστηκε κάτω βλαστημώνας. "Όταν ξανασηκώθηκε άντελήφθη ότι μία λουριδα από τις γκέττες του είχε πιαστεί κάπου. Έδωσε μία κλωστή γιά νά άπαλλαγη μά τού κάκου. "Η λουριδα ήταν καλά γατζωμένη.

"Ανάθεμά σε! σούλαξε ν' έσοκνε να τήν ξεμπερδέψη. Τήν ίδια στιγμή ή σελήνη ξεπεταχθηκε άπότομο μέσα από τά μαύρα σύννεφα. Στο μελιχρό τής φώς, είδε τήν λουριδα τού νάχη τυλιχτεί γύρω από τό κωμπουριασμένο χέρι ένός σκελετού μισχωμένου μέσα σ' ένα στρώμα από ξεραμένο βοτρυο. Τό κρανίο καθώς έβγαίνε από τό χώμα φαινόταν πως γελούσε σιωπηλά με τις ξεχαρβαλωμένες του μασέλες!...

Ο κομτατζής οίχτηκε πρós τά όπίσω, τραβώντας τή λουριδα που άνθίστατο. Ξανατράβηξε, άγονίστηκε, έλούσαζε, μά τού κάκου... "Η λουριδα είχε περδευτεί πιά καλά στό χέρι τού σκελετού. Τό φεγγάρι ξαναπρόβλε και ό άρχικωμτατζής διέκρινε με φρίκη στό κρανίο τού σκελετού, μπρος στό μέτωπο, ένα μικρό άσημένιο σταυρό νά γυαλίση, δεμένο με μία άλυσσίδιτσα γύρω στό κεφάλι.

— Μίλαν Στάρτσιτς! σούλαξε.
 Ναι, δέν υπήρχε άμφιβολία. "Ηταν πραγματικά τό πτώμα τού Μίλαν Στάρτσιτς, τόν όποιο ό Βόρος είχε σκοτώσει εδώ κι' 11 μήνες, και τού όποίου αυτός ό ίδιος ό Ρανκλώφ είχε κάψει τήν άδελφή, τού φουρνο τού χωριού Κριβολάκ!

Αυτή ή παράξενη συνάντησης, τόν παράλυσε και γιά πρώτη φορά έννοιωσε τό φόβο νά τού σφίχη τά μύγκια. Μη τολμώντας νά γίχη τό σκελετό, όπισθοχώρησε δίνοντας άπότομες κινήσεις στό ποδι τού γιά νά ξεμπερδέψη τή λουριδα από τό κωμπουριασμένο χέρι κρατούσε επίμονα. "Αδίκως όμως... Τρελλός από τό φόβο του ό Ρανκλώφ, κι' ένφ τά δόντια του κρατάζιζαν άπαισία, άρχισε νά παρακαλάη τόν νεκρό.

— Αφρησέ με Μίλαν Στάρτσιτς! Θά διατάξω νά κάνουν δεήσεις γιά τή άνάπανα τής ψυχής σου! "Αφρησέ με!...

Βλέποντας όμως πως δέν πετυχαίνε τίποτε κατελήφθη από μανία, κι' άρχισε νά σούλαζήη:

— Θά μ' άφήσεις επιτέλους, παληόσκυλο! Γύρως πίσω στήν κόλασι, από κει που βγήκες...Θέλει νά με κρατήσης γιά νά μορσούσει οί δικοί σου νά με τσακώσουν!.. Μά δε θά τά καταφέρεις!...

Και γέγονοντας τό κορυμ τού, έτράβηξε με όλη τή δυναμιά του, άπελοπιμένα... Τή φώρα ατή τή χέρι τού πτώματος υπεχώρησε, τά κόκκαλα σάσανε μ' ένα ξερό κρότο κι' ό Ρανκλώφ, χάνοντας τήν Ισοροπία του με τή φόρα που είχε κατακυλίησε στό βάραθρο που βρισκότανε από πίσω του.

Τό σωμα του στριφογύρισε στό κενό κι' έπεσε και κομτατζήστηκε πάνω στους βράχους, που βρισκότανε στις γήδες τού ποταμού Σέρνα, ενώ εκεί πάνω, ψηλά, ό σκελετός τού Μίλαν Στάρτσιτς εξακολουθούσε νά γελιη, τό άπαισιο, νεκρικό γέλιο του, μέσα στή νύχτα...

"Ετσι πραγματοποιήκη ή προφητία τής Μιλιούκας:
 — Θά πεθάνης από τό χέρι τού άδελφού μου, τού Μίλαν Στάρτσιτς!
 Μεταφρ. Α. Β. Πζλμύρς

"Η Σερβία ήταν Έγγαυία πολεμιστρια.

ΕΝΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΟΥ ΑΔΕΞ. ΡΑΓΚΑΒΗ

Μιά μέρα ό Ραγκαβής συνταξείδευε με κάποιον Έγγλέσο. Κατά τό ταξίδι ό Έγγλέσος έρωτά τόν γλωσσωμαθόστατον και πολυμαθηστον Ραγκαβήν άγγλιστί:

- «Γνωρίζετε άγγλικά;»
- «Όχι», άπήντησεν ό Ραγκαβής.
- «Τότε εισθε γουρουνί», προσέθεσε άγγλιστί πάλιν ό Έγγλέτος.

Ο Ραγκαβής δέν άπήντησε τίποτε τότε, μετ' όλιγον όμως πλησιάζει τόν Άγγλον και τόν έρωτά έλληνιστί:

- «Ξερετε έλληνικά;»
- Νό, άπαντά ό Έγγλέτος.
- «Ξερετε Ιαπωνικά;» έρωτά Ιαπωνιστί διά δευτέραν φοράν ό Ραγκαβής.

- Νό.
- «Ξερετε Γαλλικά;» έρωτά Γαλλιστί και τετάρτην φοράν, ό Ραγκαβής τόν Άγγλον.
- Νό.

— «Τότε, προσθέτει ό Ραγκαβής εις καθαρωτάτην άγγλικήν γλώσσαν, εισθε άπαξ, όίς, τρίς, τετράκις γουρουνί!... Τσιμουδιά ό Έγγλέτος.